Izvješće revizije učinka „Aktivnosti institucija na implementaciji Ciljeva održivog razvoja“

Predmet Revizije bile su aktivnosti za implementaciju Ciljeva održivog razvoja i revizijom je obuhvaćeno šesnaest federalnih ministarstava unutar kojih je **Federalno ministarstvo kulture i športa**.

Pitanja koje je obuhvatila analiza jesu:

1. jesu li imenovani koordinatori s propisanim ulogama i odgovornostima;

2. jesu li uspostavljena tijela za provedbu Ciljeva održivog razvoja.

Na fokus grupama organiziranima tijekom provođenja glavne studije sudjelovali su predstavnici Ministarstva.

Govoreći o obvezi institucija u FBiH za implementaciju Ciljeva održivog razvoja, utvrđeno je da nadležne institucije nisu identificirane niti su mapirani sudionici s jasnim ulogama i odgovornostima za ostvarivanje Ciljeva održivog razvoja. Krajem 2022. godine utvrđene su konkretne obveze i odgovornosti institucija BiH u implementaciji COR-a no federalne institucije nisu blagovremeno informirane o tomu što je vidljivo u odgovorima na Upitnike revizije učinka iz kojih se vidi da sugovornici revizije nisu upoznati s Okvirom za realizaciju COR-a.

Ciljevi održivog razvoja nisu u potpunosti integrirani u Strategiju razvoja FBiH, od ukupno 17 ciljeva ugrađeno je 14. Tri cilja nisu posebno utvrđena, a to su: Rodna ravnopravnost, Smanjenje nejednakosti i Partnerstvom do cilja. Također, institucijama u FBiH nije jasno utvrđena obveza povezivanja strateških i provedbenih dokumenata s Ciljevima održivog razvoja, a u planovima i programima nisu na odgovarajući način inkorporirani Ciljevi održivog razvoja.

Nije uspostavljeno odgovarajuće praćenje i izvješćivanje o implementaciji Ciljeva održivog razvoja jer nema procedura kojima bi se pratio napredak u ovoj oblasti.

Naposljetku, Federalno ministarstvo kulture i športa nije imalo primjedbi na Nacrt izvješća dostavljen 29. 4. 2024. sukladno članku 15 Zakona o reviziji. Također, u dokumentima FMKS-a obuhvaćene su osobe s invaliditetom čime je integriran SDG princip "Nitko ne smije biti izostavljen" koji uključuje ranjive kategorije stanovništva (starije osobe, osobe s invaliditetom, roditelji djece s invaliditetom, žene, mladi, mladi bez roditeljskog staranja, Romi, etničke manjine, stanovnici udaljenih ruralnih područja...).

Ciljevi održivog razvoja - rezime

Na konferenciji održanoj 2015. države članice UN-a usvojile su Program održivog razvoja/*Agendu* do 2030. koja predstavlja univerzalnu strategiju za rješavanje izazova današnjice u različitim dimenzijama. Održivi razvoj temelji se na trima osnovnim komponentama:

- društvo

- okoliš

- privreda.

Program održivog razvoja temelji se na **17 dolje pobrojanih ciljeva održivog razvoja:**

Cilj 1. Iskorijeniti siromaštvo svuda i u svim oblicima;

Cilj 2. Iskorijeniti glad, postići sigurnost hrane i poboljšanu ishranu te promovirati održivu poljoprivredu;

Cilj 3. Zdravlje – Osigurati zdrav život i promovirati blagostanje za ljude svih generacija;

Cilj 4. Osigurati uključivo i kvalitetno obrazovanje te promovirati mogućnosti cjeloživotnog učenja;

Cilj 5. Postići rodnu ravnopravnost i osnažiti sve žene i djevojke;

Cilj 6. Osigurati pristup pitkoj vodi za sve, održivo upravljati vodama te osigurati higijenske uvjete za sve;

Cilj 7. Osigurati pristup pouzdanoj, održivoj i suvremenoj energiji po pristupačnim cijenama za sve;

Cilj 8. Promovirati uključiv i održiv gospodarski rast, punu zaposlenost i dostojanstven rad za sve;

Cilj 9. Izgraditi prilagodljivu infrastrukturu, promovirati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovativnost;

Cilj 10. Smanjiti nejednakost unutar i između država;

Cilj 11. Učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim;

Cilj 12. Osigurati održive oblike potrošnje i proizvodnje;

Cilj 13. Poduzeti hitne akcije u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih posljedica;

Cilj 14. Očuvati i održivo koristiti oceane, mora i morske resurse za održivi razvoj;

Cilj 15. Zaštititi, uspostaviti i promovirati održivo korištenje kopnenih ekosustava, održivo upravljati šumama, suzbiti dezertifikaciju, zaustaviti degradaciju tla te spriječiti uništavanje biološke raznolikosti;

Cilj 16. Promovirati miroljubiva i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama;

Cilj 17. Ojačati načine provedbe te učvrstiti globalno partnerstvo za održivi razvoj.

Uz ciljeve je povezano 169 ciljnih vrijednosti koje se prate pomoću 232 indikatora.

Okvir za razvoj COR-a u BiH Vlada FBiH usvojila je 4. 2. 2012. godine, a Vijeće ministara BiH 8. 4. 2021. godine.

Jedan od prepoznatih potencijala održivog razvoja u BiH je digitalizacija u kombinaciji s jačanjem istraživačkih potencijala, a FBiH treba koristiti Ciljeve održivog razvoja u kreiranju svojih programa i politika.

Ciljevi održivog razvoja trebali bi biti integrirani u:

- sektorske strategije

- godišnji

- trogodišnji plan rada institucija,

a nužno je **da su strateški i razvojni ciljevi Institucije povezani s Ciljevima održivog razvoja.**